

36305

Reg. No.

--	--	--	--	--	--	--	--

**III Semester B.C.A./B.H.M. Degree Examination, March/April - 2022
SANSKRIT**

**Rajadharma in Shukraneeti and Swasthya Samrakshanam
Paper - III**

(CBCS Semester Scheme Freshers 2019 and onwards)

Time : 3 Hours

Maximum Marks : 70

Instructions to Candidates:- 1) Answer in Sanskrit/ Kannada/ English.
2) Answer Question No. I in Sanskrit only.

I. समीचीनं उत्तरं चित्वा लिखता। (10×1=10)

सर्विष्याद् उत्तरवल्लु आर्थि बर्देयौ।

Choose and Write the correct answer.

1) पूर्वोदेवाः के?

अ) सुराः आ) यक्षाः इ) असुराः ई) गन्धर्वाः

2) नृपस्य परमो धर्मः कः?

अ) प्रजापालनम् आ) वनपालनम् इ) दुर्गपालनम् ई) यज्ञपालनम्

3) धर्मार्थकाममूलं शास्त्रं किम्?

अ) पाकशास्त्रम् आ) नीतिशास्त्रम् इ) नाट्यशास्त्रं ई) गजशास्त्रम्

4) वेदाङ्गानि कति?

अ) सप्त आ) पञ्च इ) षट् ई) अष्ट

5) असुराणां आचार्यः कः?

अ) बृहस्पतिः आ) द्वाणाचार्यः इ) शुक्राचार्यः ई) कृपाचार्यः

6) पुरुषार्थाः कति?

अ) द्वौ आ) चत्वारः इ) पञ्च ई) दश

[P.T.O.]

- 7) देवानां गुरुः कः? आ) शुक्राचार्यः इ) कृपाचार्यः ई) द्रोणाचार्यः
- 8) शुक्रनीतिः केन रचिता? अ) मतुना आ) याज्ञवल्क्येन इ) शुक्राचार्येण ई) कृपाचार्येण
- 9) शुक्राचार्यस्य पिता कः? अ) भूगः आ) खुः इ) विदुः ई) भानुः
- 10) अर्थशास्त्रं केन रचितम्? अ) भार्गवेण आ) कौटिल्येन इ) व्यासेन ई) बाणभट्टेण

II. द्वयोः प्रबन्धस्त्रपेण उत्तरं लिखत।

(2×10=20)

या व्याप्तादर्थे एव दृष्टिं प्रृष्ठं दर्शोऽपदल्ली उत्तुरिसि।

Write an essay on any two of the following.

- 1) शुक्रनीत्यनुसारेण राज्ञः कर्तव्यानि विवृणुत।
शुक्रनीतिये अनुसारे राजन उत्तरांश्च गृह्णन्ति विवरिसि।
Describe the duties of a king as per shukraneeti.
- 2) भारतीय धर्मशास्त्रमधिकृत्य प्रबन्धं लिखत।
भारतीय धर्मशास्त्रगृह्णन्ति कुरितु प्रृष्ठं दर्शयिर।
Write an essay about Bhartiya Dharmashastra.
- 3) शुक्रनीतेः द्वितीयाध्यायस्य सारांशं लिखत।
शुक्रनीतिये एव दृष्टिं अध्यायद सारांशवन्ति दर्शयिर।
Write the summary of second chapter in Shukraneeti.

III. त्रयाणां श्लोकानां अनुवादं कृत्वा विवृणुत।

(3×4=12)

या व्याप्तादर्थे मूरु श्लोकगृह्णन्ति अनुवादिसि विवरिसि।

Translate and Explain any three verses.

- 1) अतः सदा नीतिशास्त्रमभ्यसेद्यतो नृपः।
यद्विज्ञानान्वृपाद्याश्च शत्रुजिल्करञ्जकाः॥

- 2) सर्वाभीष्टकं नीतिशास्त्रं स्यात्सर्वसंमतम्।
अत्यावश्यं नृपस्थापि स सर्वेषां प्रभुर्यतः॥
- 3) राजदण्डभयाल्लोकः स्वस्वर्धमपरो भवेत्।
यो हि स्वर्धर्मनिरतः स तेजस्वी भवेदिह॥
- 4) बुद्ध्या बलेन शौर्येण ततो नीत्यानुपालयन्।
प्रजाः सर्वाः प्रतिदिनमच्छिद्रे दण्डधृक् सदा॥
- 5) सात्त्विकं राजसं चैव तामसं त्रिविधं तपः।
यादृक्तपतिहि योऽत्यर्थं तादृग् भक्ति वै नृपः॥

IV. वाक्यद्वयं ससन्दर्भं विवृणुत।

(2×4=8)

એરદું વાક્યદ્વારાનું અંદર્ભ સહીઠ વીજરિસી.

Annotate any two of the following.

- 1) यत्र नीतिबले चोभे तत्र श्री सर्वतो मुखी।
2) शतलक्षश्लोकमिदं नीतिशास्त्रमथोक्तवान्।
3) यष्टा च सर्वयज्ञानां नेता शत्रुगणस्य च।
4) दुष्टनिग्रहणं नित्यं न नीत्याऽतो विना हूभे।

V. a) एकमधिकृत्य प्रबन्धं लिखत।

(1×10=10)

યોગદાદરૂ ૧૦૦૮૫૩ પુષ્પીંદ્રવન્નુ ૧૮૦૦૦૦.

Write an essay on any one of the following.

- 1) योगशास्त्रे अष्टाङ्गयोगस्य वैशिष्ट्यं लिखत।

યોગશાસ્ત્રદલી અષ્ટાંગ યોગદ વ્યુતીષ્ટ્રવન્નુ કુરિશુ બરેયિરિ.

Write an essay on the Importance of ashtanga yoga in yoga philosophy.

(4)

36305

2) स्वास्थ्यसंरक्षणे, आहारस्य प्रामुख्यं विशदयत।

ಅರ್ಥಾಗ್ನಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಹಾರದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.

Explain the importance of food in protection of health.

b) ದ್ವಯಃ ಲघುಟಿಪ್ಯಣಿ ಲಿಖತ।

(2×5=10)

ಎರಡಕ್ಕೆ ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Write short note on any two of the following.

- 1) ಶौचम्।
 - 2) ಅರಿಷಿಙ್ವರ್ಗಃ।
 - 3) ಜಲಪಾನಮ्।
 - 4) ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಃ।
-